

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ๕.๕(๓)

วารสารราย 2 เดือน

วารสารบัณฑิตศึกษา

SAKON NAKHON GRADUATE STUDIES JOURNAL

ปีที่ 9 ฉบับที่ 42 พฤษภาคม - มิถุนายน 2555

Volume 9 No.42 May-June 2012

ISSN 1686-0632

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วารสารราย 2 เดือน

วารสารบัณฑิตศึกษา

SAKON NAKHON GRADUATE STUDIES JOURNAL

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำนักงาน

สำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อาคาร 5 ชั้น 1 ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง
จ.สกลนคร 47000

<http://grad.snr.ac.th>

โทร. 042-473738

Fax. 042-715216

วารสารบัณฑิตศึกษา เป็นวารสารผ่านที่เกณฑ์การพิจารณาเข้าสู่
ระบบฐานข้อมูล TC

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของคณาจารย์และ
บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง

ในสาขาที่ทางวารสารพิจารณา และขอสงวนสิทธิ์การเผยแพร่เฉพาะ
เป็นต้นแบบแล้วแต่มีคุณภาพทางวิชาการและมีความน่าสนใจ
ตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนด ในสิ่งพิมพ์ฉบับนี้ ไม่มีการ
คือปกปิดรายชื่อผู้วิจัยและผู้เขียนชื่อของ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ส่งผลงาน
ภายนอกประจำวารสารฉบับนี้จะมีเลขหมายดังนี้

รศ.ดร.กมลทิพย์ แสนนิมิต

ผศ.ดร.สุพรรณ แสนนิมิต

ผศ.ดร.วรรณรัตน์ จงแสงสุพรรณ

ดร.สุรัตน์ ดวรวาสน

ดร.กัลยา ยศคำอื้อ

ดร.อมรรัตน์ พันธุ์งาม

ดร.โสภา คล้ายสำริด

ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
รองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิเทศสัมพันธ์
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา
ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

บรรณาธิการ

ศ.ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์
ศ.สุธรรม อารีกุล
รศ.ดร.ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์
รศ.ดร.ศุภกร ภูเกิด
ดร.วัชรพงษ์ อินทวงศ์
ดร.กิตติชัย ไสยพันนา
ผศ.ดร.วิภาวรรณ คำหาญ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อภินันท์ ใจนาถ
นางสาววรรณภา เอกพันธ์

กองบรรณาธิการ

อาจารย์กมล คติวัฒน์
ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข
ดร.เพชรรัตน์ ใจบุญ
อาจารย์ลลิตา หัษิมทอง
อาจารย์วิชุดา ภาโส

กองแบบปก

นางอนุสิทธิ์ นนตระกูล

ลักษณะออก

ราย 2 เดือน

พิมพ์ที่

ผศ.พี.เชอร์วิส โทร. 042-711896

สารบัญ

หน้า

บรรณาธิการ

บทความวิจัย

- การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.นิคม นาคอ้าย..... 1
- การพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างบทเรียนออนไลน์โรงเรียนบ้านนาสีนวล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
จิตรกร คำธิมา.....13
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนโรงเรียนบ้านดงบังโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
จิโรจน์ วงศ์กาฬสินธุ์.....25
- การพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลบ้านบาก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบาก อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ตามหลักธรรมาภิบาลเบญญาภา ไชยศาสตร์.....37
- การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้โครงงานการงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22
ราตรี อาบสุวรรณ..... 51
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าศิลา อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร
รุ่งตะวัน จารศรีเพ็ง..... 61
- การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในวิทยาลัยการกรรมและป่าไม้ประจำแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
บุญเกิด สีบุญเฮือง..... 73
- ความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาม่อง อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร
ภัทรนิษฐ์ วงศ์ละคร.....87

การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

DEVELOPMENT OF COMPOSITE INDICATORS OF SUFFICIENCY ECONOMY
INTEGRATION OF KNOWLEDGE MANAGEMENT FOR BASIC EDUCATION
PRINCIPAL

1

นิคม นาคอ้าย *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงกับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประชากรในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2554 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชิงยืนยัน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3 เขตของจังหวัดพิษณุโลก ได้กลุ่มตัวอย่าง 120 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ได้ข้อมูลตอบกลับและมีค่าความน่าเชื่อถือที่จะใช้วิเคราะห์ จำนวน 110 ฉบับ ผลการวิจัยที่สำคัญ ปรากฏดังนี้

ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตัวบ่งชี้รวมประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ และมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากค่าที่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืนทุกข้อ กล่าวคือ ค่า $\chi^2 = 107.13$, และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .98224$) ท้องอาศัยระไม่เป็นศูนย์ ($df = 140$) แสดงว่าโมเดลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้รวม ไม่ต่างไปจากข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ เท่ากับ 0.76 ค่าดัชนี GFI = 0.91 และค่า Standardized RMR = 0.048 ตลอดจนกราฟ Q-Q plot ขึ้นกว่าเส้นทแยงมุม โดยองค์ประกอบหลักที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือ การกำหนดความรู้ ซึ่งให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการระบุงประเด็นสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเป็นลำดับแรก และเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลักด้านการใช้ความรู้ที่มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้การส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างงานที่ใช้ความรู้ประเภทเดียวกันเป็นลำดับแรก

* นศ.ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

ABSTRACT

The purposes of this study were to : 1) develop indicators of Sufficiency Economy integration of knowledge management Sufficient for basic education Principal, 2) check the fit of the indicators and the knowledge economy Sufficient for basic education with empirical data. The population in this study is the Principal of basic education Schools of education Phitsanulok province in the year 2554 the sample size on the basis of the analysis, the confirmatory factor analysis. And a stratified random sample. By the Office of the 3rd district of Phitsanulok. The samples in this study were 120 students in SCALE 5 levels, and complete information on the analysis of the results of this study is 110, as shown below.

The development of indicators and the knowledge economy, for basic education. include five elements comprise the core elements with 21 indicators and is in harmony with the empirical data. The χ^2 value obtained are in accordance with the harmonized indices of all is the 2 = 107.13, and no statistical significance ($p = .98224$) at zero degrees of freedom ($df = 140$). Analysis as an indicator is not different from the empirical data. Chi-square relative to the index, GFI = 0.91 and 0.76 Standardized RMR = 0.048, and Q-plot curve steeper than the diagonal. The main elements that have the highest priority. The knowledge focus on indicators of participation in the issue of the sufficiency economy philosophy into action in the first place. As with the main elements of knowledge have the highest priority. The importance of indicators enhance the links between the knowledge of the same type as the first.

ภูมิหลัง

“เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดรวมถึงการพัฒนาและบริหารประเทศ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548 : 3) ทั้งนี้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศในสาขาต่างๆ อย่างแพร่หลาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548. ออนไลน์ ; อภิชัย พันธเสน, สรวิชัย เปรมชื่น และพิเชษฐ์ เกียรติเดชปัญญา. 2546) โดยในวงการศึกษา ก็ได้ร่นำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ด้วยเช่นเดียวกัน

ปัจจุบันเป็นยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based economy) สังคมเปลี่ยนจากการบริโภคข่าวสารมาเป็นสังคมที่ศึกษาข่าวสารและความรู้ โดยอาศัยปัจจัยที่สำคัญช่วย คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ความรู้คือพลัง บุคคลที่มีความรู้จึงเป็นบุคคลที่มีคุณค่าขององค์การ ความรู้และความไม่รู้จะกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการบ่งชี้ความสำเร็จในทุกด้าน (อมรวิชัย นาคทรพร. 2543) นั่นหมายความว่า การพัฒนาประเทศต้องมีการประยุกต์การบริหารจัดการองค์ความรู้ เพื่อสนองความต้องการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืน เนื่องจากองค์ความรู้คือทรัพยากรที่มีคุณค่ามหาศาลและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ (รุ่งเรือง ลิ้มชูปฏิภาน. 2545 : 45) นอกจากนี้ การ

และการจัดการองค์ความรู้แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา จะทำให้เกิดความได้เปรียบในระบบเศรษฐกิจใหม่ของโลก (Fernandez ; & Stevenson. 200, อ้างอิงจาก Drucker. 1998) ระบบการจัดการความรู้ จึงถูกนำไปประยุกต์ใช้กับระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานจนถึงอุดมศึกษา

ระบบแนวคิดการจัดการความรู้เชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งหมุนเวียนต่อเนื่องกันเป็นเกลียวความรู้ (Kimiz Dalkir. 2001) ได้อธิบายการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ที่ประสบความสำเร็จในองค์กรชั้นนำของโลก เช่น Ford Motor, AT&T, Hewlett Packard, Ernest & Young, NASA/Goddard Flight. ตลอดจน Microsoft บทสรุปของความสำเร็จของบริษัทชั้นนำต่างๆ เหล่านั้น สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของระบบการจัดการความรู้ที่ถูกนำไปใช้ในกระบวนการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้เกิดเกลียวความรู้ที่เป็นฐานสำคัญของการพัฒนา สอดคล้องกับตามทฤษฎีของเบคเอร์รา-เฟร์นันเดซ และสตีเวนสัน (Becerra – Fernandez ; & Stevenson. 2001 : 508-518) ที่แสดงให้เห็นถึงการการแปลงความรู้ (Knowledge conversion) ซึ่งประกอบด้วย tacit knowledge และ explicit knowledge จนเป็นความรู้ 4 ตัวแบบ (Grundstein. 2001 : 266-267) ทั้งนี้ ขั้นตอนสำคัญของจัดการความรู้ ไม่ว่าจะอาศัยเทคโนโลยีหรือไม่ก็ตาม จะประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (Sveiby. 2003 : Online ; Wiig. 2003: 15) : Kucza. 2001 : 15) 1) การกำหนดความรู้ (Knowledge Acquisition) 2) การค้นหาและจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storage and Retrieval) 3) การใช้ความรู้ (Knowledge Usage/Utilization) 4) การกระจาย/แบ่งปันความรู้ (Knowledge Transfer/Distribution และ 5) การสร้างความรู้ใหม่ (New Knowledge Creation)

อย่างไรก็ตาม แม้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะถูกนำไปใช้ในวงการต่างๆ อย่างกว้างขวาง แต่ผลจากการสำรวจเบื้องต้น พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจที่หลากหลายและไม่ชัดเจน ถึงความหมายและหลักแนวคิดที่แท้จริง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548 : 3) ประกอบด้วยการศึกษาเองแม้จะเริ่มมีการบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่ก็ยังขาดความชัดเจนในประเด็นของการบูรณาการสู่การบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นต้นเอง ในฐานะที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และทำหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เยาวชน และความรู้แก่ชุมชน จึงต้องมี กระบวนการจัดการความรู้ที่ชัดเจนด้านเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ หากมีการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จะทำให้การจัดหา การจัดเก็บ การค้นคืน การใช้ ตลอดจนการ ประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน

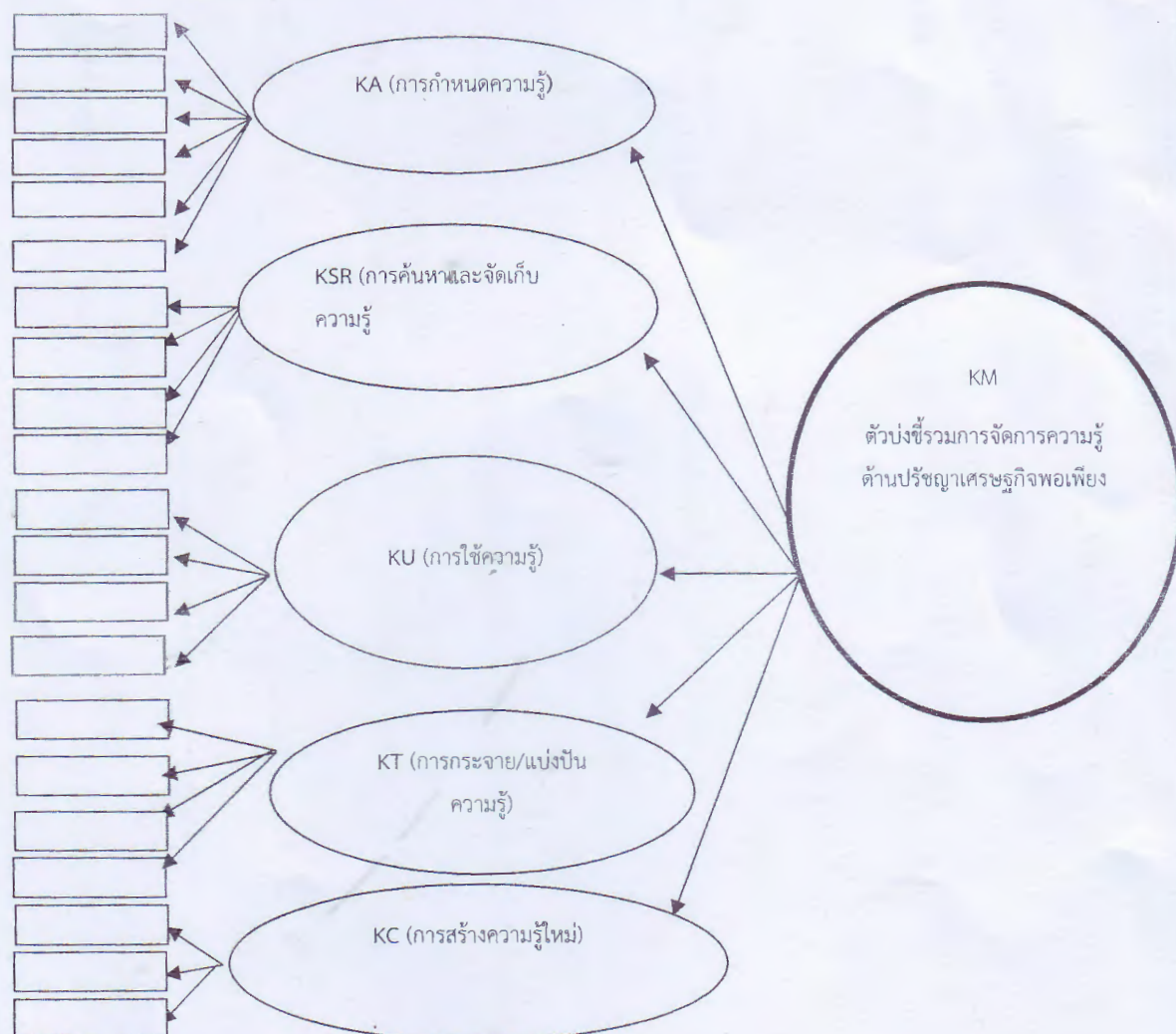
จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า ตัวบ่งชี้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีองค์ประกอบใดบ้างที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนสามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาได้ เพื่อที่จะเป็นแนวทางอำนวยความสะดวกให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างรวดเร็ว คุ่มลึกและสว้างขวาง ตลอดจนสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าว ประยุกต์ใช้ใช้ในการบริหารการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 มิถุนิรัฐที่ชัดเจน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ท่ามกลางสังคมแห่งคุณภาพและการเรียนรู้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดด้านจัดการความรู้ ซึ่งจะประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ การกำหนดความรู้ การค้นหาและจัดเก็บความรู้ การใช้ความรู้ การกระจาย/แบ่งปันความรู้ การสร้างความรู้ใหม่ (Sveiby. 2003 : Online ; Wiig. 2003 : Online ; Kucza. 2001 : 15) ผู้วิจัยได้นำมาสู่การกำหนดกรอบความคิดของตัวบ่งชี้รวมการบริหารจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบตัวบ่งชี้ การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ทดสอบตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้

การกำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษาจากตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อ นำแนวคิดที่ได้มาสังเคราะห์สรุปเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง การจัดการความรู้

1.2 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้โดยการศึกษาจากตำราเอกสาร ทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ มีในและต่างประเทศ รวมทั้งหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการความรู้ แล้วนำแนวคิดที่ได้มาสังเคราะห์ ได้ แก่กรอบขององค์ประกอบหลัก และ ตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเบื้องต้น ซึ่งอยู่ในลักษณะการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับขั้นตอนที่สอง

ขั้นที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในลักษณะของแบบสอบถาม ชนิดมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวนทั้งสิ้น 35 ข้อ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความ เหมาะสมเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index : CVI) (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2548, อ้างอิงจาก Waltz ; & Bausell. 1981 ; Lynn. 1986) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ดังนี้

1. เมื่อข้อคำถามไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เมื่อข้อคำถามประเมินไม่ได้ว่า เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องปรับปรุงอีกมาก

3. เมื่อข้อคำถามเกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ต้องปรับปรุงเล็กน้อย

4. เมื่อข้อคำถามเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนกับการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับการจัดการความรู้ด้าน เศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หากพบว่าข้อคำถามที่มีค่า CVI ตั้งแต่ .80 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2548, อ้างอิงจาก Polit ; & Hungler. 1995) ผู้วิจัยจะคงข้อคำถามนั้นไว้ แต่หากมีค่าต่ำกว่า .80 ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงข้อคำถามนั้นใหม่ ผลการวิเคราะห์ค่า CVI พบว่า ข้อคำถามทั้ง 35 ข้อ มีค่า CVI ผ่านเกณฑ์ จำนวน 21 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นต่อไป

2.2 นำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ในข้อ 2.1 ไปจัดทำแบบสอบถาม เพื่อใช้กับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8839 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้

2.3 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยมีข้อคำถามแยกตามองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ (ข้อคำถาม)

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 การกำหนดประชากรและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในจังหวัดพิษณุโลกจากทั้ง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 487 คน

3.1.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เกณฑ์ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ตอบเท่ากับหรือมากกว่า 100 คน ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 54, อ้างอิงจาก Anderson & Gerbing. 1984 : 115 – 173) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 5 หน่วยต่อหนึ่งตัวแปร (เพชรณี วิริยะสืบท. 2545: 89) ดังนั้นเมื่อตัวบ่งชี้ในการวิจัย มีจำนวน 21 ข้อคำถาม จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม 105 คน ปีนไปตามเงื่อนไขของสถิติวิเคราะห์ แต่ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 120 คน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์เบื้องต้น ที่นักสถิติใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบข้างต้น และจะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) มีความแม่นยำในการประมาณค่าพารามิเตอร์มากขึ้น

3.1.3 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) โดยการจำแนกกลุ่มประชากรเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก แล้วสุ่มจำนวนสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาด้วยวิธีกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ของสถานศึกษาทั้งหมดที่ตั้งอยู่ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางเลขสุ่มเพื่อให้ได้รายชื่อสถานศึกษาได้จำนวนสถานศึกษา รวม 120 โรงเรียน

3.1.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผ่านเครือข่ายผู้ประสานงานในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการชี้แจงเครือข่ายผู้ประสานงานในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทราบและสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของขั้นตอนการวิจัย และมอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ให้เครือข่ายผู้ประสานงานในสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดำเนินการต่อไป ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.16

ขั้นที่ 4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาลงรหัส จำนวน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.66 เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการกำหนดเป็นบ่งชี้การจัดการความรู้ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์

สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบ การพิจารณาจากเกณฑ์ค่าสถิติของ Bartlett ซึ่งค่าดังกล่าวคือ Bartlett's test of sphericity จะต้องมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบกับการพิจารณาค่าดัชนีไกเซอร์ - ไมเยอร์ - ออลคิน (Kaiser - Meyer - Olkin Measures of Sampling Adequacy = MSA) ตามข้อเสนอของคิมและมุลเลอร์ (สมเกียรติ ทานอก. 2539 : 58 ; อ้างอิงจาก Kim ; & Mueller. 1978) ค่าที่เหมาะสมจะต้องมีค่ามากกว่า .50 และถ้ามากกว่า .80 ถือว่าดี ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสถิติของ Bartlett มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่เหมาะสมคือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าดัชนี MSA มีค่า .860 มากกว่า .80 ซึ่งเป็นค่าที่ดีมาก แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 21 ตัวแปร มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปได้

4.5 วิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับขั้นตอน ที่สอง ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72 (โดยลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม) เกณฑ์ที่บ่งชี้ความกลมกลืนของตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 53 - 57)

1. ค่าสถิติไคสแควร์ χ^2 (Chi-square statistics) ยิ่งมีค่าลดลงจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมากขึ้นเพียงใด ($p > .05$) แสดงว่าแบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลที่น่าวิเคราะห์มากขึ้น โดยมีค่าองศาอิสระ (degree of freedom) มากกว่าศูนย์ ($df > 0$)

2. ค่าสัดส่วน χ^2 / df (ไคสแควร์สัมพัทธ์) น้อยกว่า 2 ถืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3. ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index, GFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 โดยทั่วไป ค่า GFI ที่มากกว่า 0.90 ขึ้น ไปถือว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้

4. ค่า Standardized RMR (Root Mean square Residual) เข้าใกล้ 0 ($< .05$)

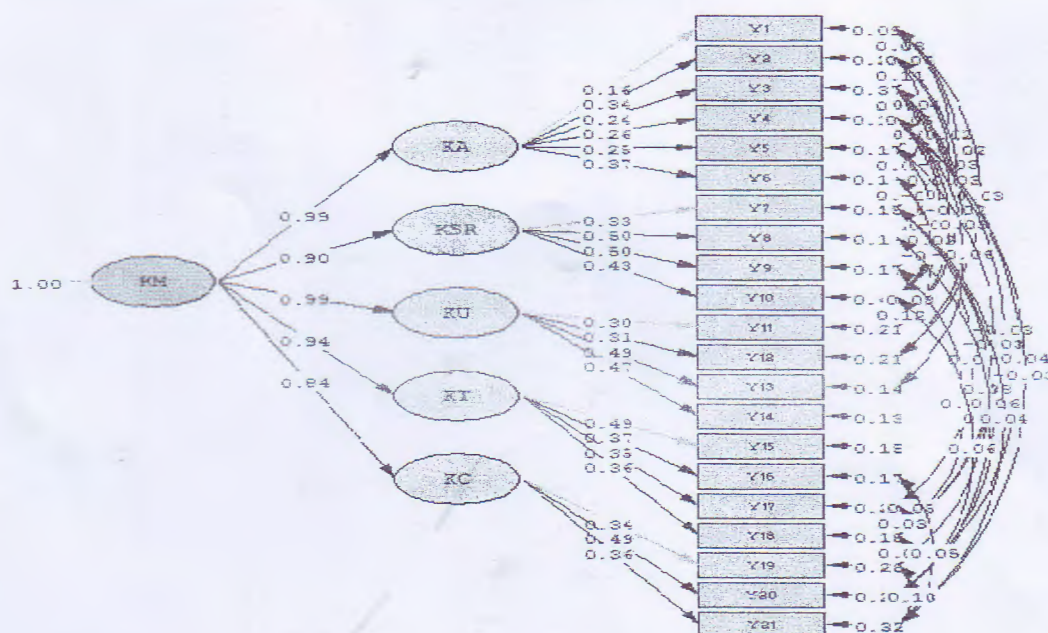
5. กราฟ Q-Plot ขึ้นกว่าเส้นทแยงมุม

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบและมีตัวบ่งชี้จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ คือองค์ประกอบหลัก การกำหนดความรู้ มี 6 ตัวบ่งชี้ การค้นหาและจัดเก็บความรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้ การใช้ความรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้ การกระจาย/แบ่งปันความรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้ การสร้างความรู้ใหม่มี 3 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบหลักด้านการกำหนดความรู้ มีความเหมาะสมเป็นลำดับแรก และองค์ประกอบหลักด้านการสร้างความรู้ใหม่ มีความเหมาะสมเป็นลำดับสุดท้าย

2. ผลตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ภายหลังปรับค่าพารามิเตอร์ความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนในการวัดของตัวบ่งชี้ จำนวน 47 ค่า ทำให้โมเดลสุดท้ายมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากค่าที่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืนทุกข้อ กล่าวคือ ค่า $\chi^2 = 107.13$, และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .98224$) ที่องศาอิสระไม่เป็นศูนย์ ($df = 140$) แสดงว่าโมเดลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้รวม ไม่ต่างไปจากข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า ไคสแควร์สัมพัทธ์ เท่ากับ 0.76 ค่าดัชนี GFI = 0.91 และค่า Standardized RMR = 0.048 ตลอดจนกราฟ Q-plot ชื่นกว่าเส้นทแยงมุม

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับขั้นตอนที่ 2 แสดงในภาพประกอบ

Chi-Square=107.13, df=140, P-value=0.98224, RMSEA=0.000

ภาพประกอบ 2 แสดงโมเดลสุดท้ายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับขั้นตอนที่ 2 ของตัวบ่งชี้รวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว

ผลการวิจัยสามารถระบุถึงน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

องค์ประกอบหลักด้านการกำหนดความรู้ (KA) ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการระบุประเด็นสำคัญและปัญหาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเป็นลำดับแรก องค์ประกอบหลักด้านการค้นหาและจัดเก็บความรู้ (KB) ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้ผู้บริหารมีการช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและยอมรับซึ่งกันและกันในการให้การค้นหาและจัดเก็บความรู้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีผลดีเป็นลำดับแรก องค์ประกอบหลักด้านการใช้ความรู้ (KU) ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้การส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างงานที่ใช้ความรู้ประเภทเดียวกันเป็นลำดับแรก องค์ประกอบหลักด้านการกระจาย/แลกเปลี่ยนความรู้ (KT) ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีรูปแบบการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบเครือข่ายภายในสถานศึกษาที่ไม่เน้นการใช้อำนาจสั่งการแต่เน้นการจูงใจเป็นลำดับแรก องค์ประกอบหลักด้านการสร้างความรู้ใหม่ (KC) ให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้การอำนวยความสะดวกในการสร้างนวัตกรรมใหม่จากความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในการทำงาน เป็นลำดับแรก ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับขั้นตอนที่สองได้เป็นการยืนยันองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ สู่องค์ประกอบรวม (ตัวบ่งชีรวม) การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (KM) พบว่า การกำหนดความรู้ และการใช้ความรู้ มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ที่พบว่า ตัวบ่งชีรวมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบหลักด้านการกำหนดความรู้ มีความเหมาะสมเป็นลำดับแรก อาจเนื่องมาจากการกำหนดหรือระบุ ว่า ความรู้ที่ผู้บริหารและครูต้องเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความจำเป็น ชนิด และประเภทของงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมและเป้าหมายต่างๆขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารย์ พานิช (2547. Online : 7) ที่ระบุว่า การพัฒนาความรู้ เป็นการระบุความรู้ที่ต้องการใช้ เพื่อให้การจัดการความรู้ในองค์กรมีจุดเน้น ไม่สะเปะสะปะ โดยอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความคิดใหม่ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ที่จะสนับสนุนความสำเร็จขององค์กรได้ (McKeen ; & Smith. 2003 : 51) ผู้บริหารจึงต้องเป็น นักความรู้ (Knowledge Producer) มีหน้าที่ในการสร้างความรู้ ปฏิบัติงาน(Knowledge Holder) เป็นผู้ให้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง

ส่วนการที่องค์ประกอบหลักด้านการสร้างความรู้ใหม่ มีความเหมาะสมเป็นลำดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจากการกระบวนการสร้างความรู้ใหม่เป็นกระบวนการสุดท้ายในวงจรการจัดการความรู้ โดยเป็นเปลี่ยนรูปความรู้จาก explicit knowledge ไปยัง tacit knowledge เรียกว่าการเปลี่ยนแปลงรูปสู่ความรู้ภายใน (internalization) เป็นการเปลี่ยนรูปความรู้ที่ดำเนินไปที่ละเล็กละน้อย โดยอาศัยประสบการณ์จาก Socialization externalization และ Combination ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นทักษะภายในของแต่ละคน ซึ่งเป็นความรู้ใหม่เฉพาะตน อันจะเป็นฐานในการเปลี่ยนรูปโดยการ Socialization อีกครั้งหนึ่ง (Takeuchi; & Nonaka. 2001 : 154) นอกจากนั้น การสร้างความรู้ใหม่ เป็นงานที่อาศัยความพยายามในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการระดมความคิด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม (McKeen ; & Smith. 2003 : 53) จนตกผลึกเป็นความรู้ในตัวตน หรือหลอมรวมเป็นเนื้อเดียวกับการทำงาน ทั้งนี้ทรงชนะของผู้วิจัยเห็นว่าในบริบททางการบริหารสถานศึกษาของไทยยังไม่เอื้อต่อการหลอมรวมความรู้ต่างๆ สู่การพัฒนาหรือสร้างความรู้ใหม่เท่าที่ควร ดังนั้นจึงทำให้ประเด็นดังกล่าวมีความเหมาะสมในลำดับสุดท้าย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ซึ่งพบว่า ภายหลังปรับค่าพารามิเตอร์ความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนในการวัดของตัวบ่งชี้ ทั้ง 21 ตัวบ่งชี้ จำนวน 47 ค่าพารามิเตอร์ ทำให้โมเดลสุดท้ายมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เนื่องมาจาก ตัวบ่งชี้ร่วมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ วิเคราะห์บนฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอเป็นไปตามเงื่อนไขของสถิติวิเคราะห์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 : 54) ประกอบกับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ทั้งหมดมีความเหมาะสมระดับดี (สมเกียรติ ทานอก, 2539 : 58, อ้างอิงจาก Kim ; & Mueller, 1978) ดังนั้น จึงทำให้ผลการวิเคราะห์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับขั้นตอนที่สอง ซึ่งเป็นการยืนยันองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบสู่องค์ประกอบรวม (ตัวบ่งชี้รวม) การจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (KM) พบว่า การกำหนดความรู้ และการใช้ความรู้ มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด อาจเนื่องมาจากการกำหนดความรู้เป็นออกแบบกลไกที่ต้องการเกี่ยวกับความรู้นั้น ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร (Cumming ; & Worley, 2001 : 526-528) และเป็นการประกาศนโยบายในการกำหนดสิ่งที่องค์กรต้องการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งทีมผู้ชำนาญการและนักวิเคราะห์ความรู้พิจารณาดำเนินการในขั้นตอนต่อไป (กานต์สุตา มามะศิริานนท์, 2546 : 157-159)

เช่นเดียวกันกับการองค์ประกอบหลักการใช้ความรู้ ซึ่งมีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด เนื่องมาจาก เป็นการนำความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบต่างๆ ที่ครูหรือสถานศึกษามีการเก็บไว้อย่างเป็นระบบ เช่น จากฐานข้อมูลวรรณกรรม เอกสาร คู่มือ ตำรา บทความ หลักสูตร เป็นต้น (นันทิพย์ วิภาวิน, 2547 : 16-31) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลหรือองค์กร ซึ่งรวมถึง กระบวนการในการเรียนรู้ และการจัดการระบบข้อมูลข่าวสาร ผลที่เกิดจากการใช้ความรู้จะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มความสามารถและทักษะของพนักงาน เพิ่มผลผลิตบริการ และสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าขององค์กรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การใช้ความรู้ต้องเน้นที่การเอาความรู้มาใช้ในการทำงานให้มาก เช่น ในด้านของการพัฒนาการเรียนรู้และกระบวนการคิด อาทิ การทำงาน การวางแผน การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การวัดและประเมิน ด้านการให้บริการความรู้ ทั้งแก่บุคคลภายในองค์กรและสังคมภายนอก รูปแบบของการให้บริการความรู้ อาทิ การให้คำปรึกษา การจัดฝึกอบรม การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความรู้ (สุกิจ แดงมีแสง และยงยุทธ อิมอุไร, 2546 : 71-72) ผลการวิจัยข้างต้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสกลรัตน์ กุญมาศ (2551 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีการใช้ความรู้ในการการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำตัวบ่งชี้ร่วมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ไปใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ เนื่องจากมีความสอดคล้องกลมกลืนกับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจคัดเลือกตัวบ่งชี้สำคัญบางตัว เช่น ตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการระบุประเด็นสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในองค์ประกอบหลักด้านการกำหนดความรู้ ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระยะแรกก่อนได้

1.2 ในกระบวนการจัดการความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ด้านการค้นหาและ
ผู้บริหารควรมีการช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและยอมรับซึ่งกันและกันในการให้การค้นหาและจัดเก็บความรู้
 เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีผลดี

1.3 การใช้ความรู้ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมความเชื่อมโยง
 ระหว่างความรู้ประเภทเดียวกันให้มากขึ้น เพื่อเป็นการลดเวลาและประหยัดทรัพยากร

1.4 ในการกระจาย/แบ่งปันความรู้ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีรูปแบบการแลกเปลี่ยนความรู้ด้าน
 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบเครือข่ายภายในสถานศึกษาที่ไม่เน้นการใช้อำนาจสั่งการของผู้บริหารสถานศึกษา แต่เน้น
 การมีส่วนร่วม

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการนำปัจจัยร่วมการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
 สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติจริง ในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา ที่เชื่อมโยงกระบวนการจัดการความรู้ภายใต้
 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ควรมีการศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาภายใต้ตัวปัจจัยจาก
 การวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- บัณฑิตสภา มาฆะศิรานนท์. การนำเสนอระบบการจัดการความรู้สำหรับองค์กรภาคเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
 (สไตท์ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- เชื้อชัย วิรัชชัย. โมเดลลิสรุค : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- กัญญา วิภาวดี. การจัดการความรู้กับคลังความรู้ พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ : เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด., 2547.
- พรหมณี วิริยะสืบพงศ์. การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัด
 สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- รุ่งเรือง ลิ้มชูปัญญา. “การพัฒนาการบริหารจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management Development),”
 วารสารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฉบับที่ 45(2) : 45-55 พฤษภาคม - ตุลาคม 2545.
- วิจารณ์ พานิช. ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้. เข้าถึงได้จาก <http://kmi.trf.or.th> (บันทึกเมื่อ 7 ธันวาคม 2547)
- สกลรัตน์ กุมาทมาศ. การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 อุบลราชธานี เขต 3. วิทยาสาร. ฉบับที่ 784 (4) : 94 - 99. 2551.

- สุกิจ แดงมีแสง; และยงยุทธ อิมอุไร. การจัดการความรู้ในองค์กร : กรณีศึกษาบริษัทยูเอเอ็ม จำกัด. ภาคนิพนธ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2547.
- สมเกียรติ ทานอก. การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2527. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เสริมศักดิ์ วิชาสารณ. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ, 2548.
- _____ . ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. เข้าถึงได้จาก <http://www.sufficiencyeconomy.org/> (บันทึกเมื่อ 15 ธันวาคม 2548)
- อภิชัย พันธเสน, สรวิษฐ์ เปรมชื่น และพิเชษฐ์ เกียรติเดชปัญญา. การประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง กับ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2546.
- อมรวิทย์ นาคทรพร. ยุทธศาสตร์กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process). รวมบทความ CRM ลูกคำสัมภาษณ์. กรุงเทพมหานคร : โลกธุรกิจ, 2543.
- Becerra -Fernandez, Irma ; & Stevenson, Joseph M. Knowledge Management System & Solutions for School Principal as Chief Learning Officer. *Education*. 121(3) : 508 -518. Spring, 2001.
- Cumming, T.G. ; & Worley C.G. Organization Development & Change. 7 th ed. Australia: South-Western College Publishing. 2001.
- Grundstein, Michel. From Capitalizing on Company Knowledge to Knowledge Management. In Knowledge Management : Classic and Contemporary Works. Morey, Daryl ; et al. pp 261 - 287. London : The MIT Press. 2001.
- Kimiz Dalkir. Knowledge Management in Theory and Practice. Elsevier Butterworth - Heinemann. 2005.
- Kucza, Timo. Knowledge Management Process Model. From <http://www.inf.vtt.fi/pdf/publication/2001/p.455.pdf>. and from <http://www.f-l.com/coil/knowledge-garden/kd/whwtiskm.shtml> 2001. Retrieved December 25, 2001.
- McKeen, James D. ; & Smith, Heather A. Making IT Happen : Critical Issues in IT Management. Ontario : Wiley. 2003
- Sveiby, Karl E. What is Knowledge Management. from <http://www.f-l.com/coil/knowledge-garden/kd/whwtiskm.shtml> Retrieved April 20, 2003.
- Takeuchi, Hirotaka ; & Nonaka, Ikujiro. Classic Work: Theory of Organizational Knowledge Creation. In Knowledge Management : Classic and Contemporary Works. Morey, Daryl ; et al. pp 139 - 182. London : The MIT Press. 2001.
- Wiig, Karl M. Knowledge management Has Manta Facets. from <http://www.krii.com/downloads/Four KM Facets-pdf>. Retrieved August 20, 2003.